

ERDÉLYI HÍRADÓ

Szombaton, Augustus' 9.-edikén, 1828

Portugallia — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Olaszország
Muszkaország — Görögország — Törökország — Hadi Tudósítások

Portugallia

Az ánglus Híradók szerént, júl. 14-edikéről, a' D. Miguel' katonái júl. 5-adikán mentek-be Oportóba, a' konstitúziók' szerentsétlen hátrálások után, a' Vouga mellett volt állásokból. Az oportói ánglus Kereskedők, hajóra rakodtak volt, a' királyisták' benyomulások előtt; félvén a' fosztástól, mert úgy gondolkoztak, hogy ez a' bemenetel jeladás lenne a' pusztításra. De, szerentsésen megtsalattattak: mert a' lakosokhoz 's vagyionjokhoz hozzá-se nyúltak. Ezt látván, ismét mindjárt vissza költöztek, és a' városban nagy tsendesség volt. — Ezen történet előtt, a' Don Pedro' igasságos jussát védelmezni akaró Junta' dolga így ment: "Július'3-adikán, hajnali 2 óraker, tanátskoztak legutólszor, és a' konstitúzió' dolga annyira kétségsbe-esettnék láttott, hogy megegyeztek a' feltámodt ország-lószék' Tagjainak széjjel-oszlásán, — mennjen kiki, a' mére szemével lát. — A' Fők' nagyobb része északnak indult. A' miguelisták' előserege azon nap' dél-előtti 9 óraker ment-be Oportóba; a' sereg' dereka pedig, mely 10 ezer emberből állott, más-nap' ment oda be, 50 ágyúval. Hogy a' konstitúziók' jó katonai rendel vonták volna vissza magokat, a' hír azt mondá, de ez nem hihető: hihe-tőbb az, hogy fenekig felfordultak 's ére, eloszlottak. A' legutólsó erőlködéseknél sem volt több emberek együtt, 1900-nál.

Ugy-láttzik mintha az egész város hajlandó volna rabszolga lenni. A' konstitúziók' egyszerre elenyésztek. Palmella Gróf, Saldanha, Stubbs, Villalvor és Taipa Generálok, ismét hajóra ültek Anglia-felé vissza. Edes ötsém Absólon! — A' Courier is azt állittja, hogy az ángl. Kereskedők Oportóban teljes bátorságban vannak.

A' lissaboni Híradóban, június' 30-adikán, e' van: "Ma teljesedett-be a' máj. 3-adikai Végzés' végtárgya. ÓFge a' királyi titulust tsak azért akarta felvenni, hogy az ország' minden részéből bejött kéreseknek eleget tegyen, mellyek az ország' gyöker-törvényei és teljes fontosságu tekintetei által védelmeztetnek. ÓFge, a' nemzetet képzelhető 3 Rend' kívánságának kimondását akarja tudni. A' 3 Rend' a' hazának törvényes szokása szerént gyült-egybe, és az ő' meghatározások-ra jún. 25-ödikén feladott tárgy felett tanátskoztak: a' Nemesség a' St. Rochus' templomában; a' Papság a' St. Antonio da Féjében, 's a' város' Küldöttei a' St. Francisco de Cuidadéjében. Mind-a' 3 Rend egy-akarattal azt ítélte, hogy Senor Don Miguel az egyedülvaló igasságos Királya Portugalliának. — Biztosságokat neveztek-ki, hogy a' kinyilatkozás-actáit megírják, mellyeket tsötörtökön alá-írtak, és pénteken, az instántziákkal egy-gyütt, mellyek ÓFgét megkérték, hogy nyakra-főre házasodjon-meg, ne-hogy

a' házasság' hosszú pórászra bocsátása által a' fejedelmiszékbe - következés ve-
sedelembe essen, a' Ministereknek ál-
tal-adták. — Jún. 28-adikán össze-gyűlt
a' Státustanáts, hogy a' 3 Rend' actáit
és kérelmeit által-vegye, és gyűlések
völt a' Státusministereknek, melyre a'
Király által alá-írt végzés mindegyik
Rendnek kiadatott. Ez a' Végzés igen
vak buzgóságot gerjesztett, 's a' temp-
lomokban Tedeumot énekeltek. Köz-
kivilágosítás lett a' vége, és számlálha-
tatlan sokaság toúlt az udvarhoz ÖFgé-
nek szerentsét kívánni és kéz - tsokolni.

Elő D. Mig. Király' Végzése: "Mi-
nekutánna Én azon fontos tárgyat, mely-
lyet Nekem az ország' 3 Rendei, mely-
lyek Cortes - fővel össze - gyűltek, a' 3
Rend (Papság, Nemesség, Nép) által
készített Actákban által - adtak, éretten
meghánytam - vetettem volna, mely írá-
sokban ők megesmérték, hogy Én, a'
Monárchia' gyökér - törvényei' megháta-
rozásainál - fogva, ezen ország' koronája'
elfoglalására hívatattam, és engem kér-
nek, hogy, mint Királya és Ura a' mon-
dott országnak, a' titulust venném - fel,
mely titulus, a' Királynak az én' Uram-
nak és Atyámnak halála - olta, engem il-
let; — és minekutánna megítéltem völ-
na minő fontos legyen a' Monárchia'
említett gyökér - törvényeit, mellyeken a'
portugalli fejedelmiszék fekszik, követ-
ni; tehát méltóztatok én ezen okokból
magamat a' 3 Rend említett végzéseihöz
egészzen hozzá - szabni; — és, minthogy
már illendő, hogy a' fundamentumok,
mellyeken az említett írások fekszenek,
valamint most, úgy idővel is tudva le-
gyenek, jónak találom, hogy azon bajdani
eset szerént, mely az 1611 - edik esztendei
Cortesnél történt, egy elő - mozdított írás
készítessen, és mindegyik Rend által alá-
íratasson. — Az Ajuda - palotában, jún.

30 - adikán, 1828. — ÖFge' nevében. —

Végzés, mint felelet azon Esedezés-
re, hogy a' Király minél - előbb felesé-
get válasszon. — Köszönöm a' Nemes-
ségnek azon buzgóságát, mellyet ez, a'
koronaörökségre - nézve kinyilatkoztatott;
nem fogom elmúlatni, ezen oly' fontos
tárgyal, a' Monárchia' hasznához illő
módon bibelődni. — Semper tu auditor
tantum, nunquam —

A' frantzia Moniteur, jún. 18 - adi-
káról, bizonyítván azon hir' valóságát,
hogy D. Mig. tsak - ugyan feltette a' ki-
rályi koronát, azt veti hozzá, hogy Vég-
zéseket bocsátottak - ki e' formával tituláz-
va: D. Miguel Isten' kegyelméből Por-
gall' és Algarbia' Királya. Más effélék
alatt pedig e' van: Én a' Király. — A'
konstitúziós Junta' Tagjai anglus ha-
jókra kaptak.

Spanyolország

Jún. 27 - dikén érkezett Cadizba, 13 nap
jövén Toulonból, (1 liniahajó, 3 fregate
és egy hadi brigg, mellyek a' 31 szál-
lító hajón Toulonba szállítandó frantzia
várvédelmet fogják haza kíséreni. Azólta, siet-
teti a' város a' hajóra szállás' készületeit:
a' hajónép' (equipage) egy része hajón
völt már akkor. A' város' lakosi rend-
kívül sajnállották a' Frantziák' elmcne-
telét, félvén a' következő ellentámodás-
tól (reactiótól, contrarevolútiótól).

Nagybritannia

A' Király az újj Építő - Akadémia'
felállításának eredet - írását, mellyet most
akarnak felállítani, megerössítette. A'
derék megkülömböztetett Telford lesz
annak Előülölője. Ezen intézet' tár-
gyai, nevezetesen ezek: Országútak' ké-
szíttetése, vízvezetők, kikötők, víz - tsator-
nák, kikötő - töltések, vezér - lámpások
(pharók), 'sat., a' hajókázás' tökéletesí-
tése, mesterséges találmányok, városokat
kiszáraztató eszközök 'sat. — Sir Eduard

Codrington jún. 22-dikén vette az öt hazahívó levelet, és mihelyt Sir Pulteney Malcolm a hajóserceghez megérkezik, az első vissza tér Angliába az ő örök-ditsőségével.

Az O'Connel választatására az angl. Courier, mellyet Oranje (Orange, mostani belga Dynastia) Híradónak hírnak, igyekezik az országlovszéket a katolika Eggyesület ellen, mellyet pápista parlamentnek nevez, felingerelni, és, gyávaságnak nevezi azt, ha most nekik engednek. Más Híradók, nevezetesen a Globe és a Times, figyelmeztetéseknek a' dolog fontosságára, és mi-nagyot hibáztak, hogy Canning Urat nem követték. Ezen rettenetes derék embernek az árnyéka is ostor lesz még 50 esztendő-múlva is az ő ellenkező következőinek, — sokszor meg fogja ötöt siratni Anglia és az Ember. "Mint-hogy a' katolikusoktól megtagadják azt a' tehettséget," úgymond a' Times, hogy az ország parlamentjébe lépjenek, tehát ők saját parlamentet állítanak fel Dublinban, melyben ők, ülnek, szózatolnak és törvényeket szereznek; úgy hogy a' két sziget egybe-köttetését egy fonszáltól függeni tartják, mellyet az Európa politikai fekvésének csak legkissebb mozdulása is elszakaszthat. Ezen felfordulás rajz-líneái, mely, rettentő, és ha az Anglia politikája nem változik, elkerülhetetlen, már — le van rajzolva. Ez az a' hatalom, mellyet némely fetsegők megvethetőnek gondolnak. Most kellene az angl. országlovszéknek által-látni, hogy az ő Hazája az irlandus' katolikusok' kezében van, és már mondották is nekik, hogy ez "az ő saját igasságtalanságjok" gyümöltse. Már a' választás idején adtak az O'Connel' választatása ellen protestatiót be a' Fő-Sherifnek; de az arról lett tanátskozáshoz azt mondották, hogy az ülés' és szózatolás' jussát meg kell különböztetni a'

választatási justól. Az első, felljebbvaló Forumra tartozik. A' Fő-Sherif, a' maga' választó-protokolljában (return = ritaru) csak azt adta-fel, hogy O'Connel római Katolikus. A' Courier azt állítja, hogy azt, még ma elébe terjesztik az alsó Háznak, és hogy a' Szószólló' javallására, mint nemillő formájában beadottat, úgy küldik azt vissza a' Sherifnek. — A' Katolikus Eggyesület azt végezte, hogy az O'Connel' vissza-menetelénél Dublinba, ne világosítsák-ki a' várost: különben is az egész országba parantsolatot küldött, hogy semmi rendetlenséget ne tegyenek s ellenkezőinek ne véteszenek. És, ezt a' parantsolatot betű szerént meg-is tartják.

Clifden Lord egy kérelmet adott-be Moses Lyons Lévy' részéről a' felső Háza, azt kérvény, hogy a' 'Sidók' polgári tehetetlenségek szakadna félbe. — Az öreg Lord azt mondja, nem tudja az okát miért rekesztetne-ki ez az igen régi hitvallást követő, igen régi nemzet, polgártársainak egyforma jussal élésétől. Egyedülvaló gonosz tette neki az, hogy az ó Testamentomot hiszi, az Újjat, nem. Az instans sok erősségeket hordafel, kérésé' védelmére, mellyek közül neki (Clifden Lordnak) egy egészen és különösen talpra-esett — t. i. hogy az ő szakállokat senki-se kárhoztathattja: mert, ebben a' részben a' város' nyugoti végén lakó keresztények' szellem-béltelt hetyke nagyobb része egy rangban van velek (nevetés). A' kérés-írást a' zöld asztalra tették.

Frantziaország

Júl. 18-adikán modja a' Moniteur, hogy Brestbe a' hónap' 15-ödikén érkezett-meg Vestale fregatte Lissabonból, a' frantzia, burkus és belga Követekkel.

Olaszország

Róma, júl. 12. — Júl. 1-ső nap-

ján szállították-ki szerentsésen a' másod-
dik gránit-oszlopot, az úgynevezett Placi-
dia bóltozathoz, a' Sz. Pál' templomá-
ba. Már most folytatni fogják az építését
ennek az épületnek, melyet, a' mint
egy megkülönböztetett Építőmester bi-
zonyítottja, ezen bóltozaton kellett kezde-
ni. -- Moritz Olivieri Pater, egy tudós
Társaság előtt, melynél sok Kárdinál je-
len volt, felolvastott egy értekezést a'
levegő' felbontolásáról és össze-rakásá-
ról, melyben meg akarja mutatni, hogy
az isteni akarat, a' nélkül hogy az elementu-
mok' (kezdet-eredítők') természete változ-
na, elő-állíthatta a' vízözönt, s ismét azon
magasságra állíthatta azt, a' mint most van.

Muszkország

Jún. 11-edikén, Péter-Pál' napján
völt 100 esztendeje, hogy a' Luthera-
nus-Evangelikusok, II-odik Péter Tsá-
szár alatt, a' magok' Sz. Péter-templomá-
nak fundamentumkővét letették. A'
legrégebb efféle Templom Muszkország-
ban, a' 16-odik száz esztendő' utolsó fe-
lén építettett, Moscovában, II-odik Iwán
Wassiliewits Czaar' védelme alatt, a' má-
sodik pedig Feodor Iwanowits alatt, Nis-
nei-Nowgorodban.

Jún. 15-adián érkezett-meg Kerts-
Len 5000 török-fogoj, kik az anapai vár-
védet tették, s Greigh Adm. jelenti,
hogy még 700 hátra van, a' Basával
együtt, ki azon várban vezérkedett.—
A' már elment és említett hajók után,
még más két fregatte megyen Cronstadt-
ból a' közép-tengerre, a' Heyden Gróf'
hajóseregéhez. Azután még Wladimir is
oda van rendelve; és ezek után megyen
augustusban ismét 4 fregatte, mellyek
már Kopenhagenben be vannak jelentve.
Egy 84 ágyús líniahajó pedig, Hangudd
és egy 56 ágyús fregatte, Provornoi,
vissza jöttek mintegy 50 invalidussal a'
navarini ütközetből.

Görögország

Ezen újjá születelt nevendék tarto-
mány' Elölülője ezt írja a' Panhelleni-
onnak: —"Görög Státus. Görögország'
Elölülője a' Pánhellenionnak. Kívánsá-
gaink és reménységeink, Uraim, hova-
tovább megvalóságosodnak. ÓFge a' fran-
tzia Király méltóztatott a' mi' viaskodá-
sunkat, királyi részvételének újj bizony-
ságával megtisztelni. Jucherau de St. De-
nis, kit a' Híradók már, Ó-legkereszté-
nyebb Fge' Agensének hirdettek volt, meg-
érkezett ide mostanában, és által adta
nekünk az Ó-legkeresztényebb Fge' Mi-
nisteriuma' hitel-levelét (creditiváját) e-
zen küldtetése - felől. St. Denis Báró,
hoz nekünk egyszersmind 500 ezer frank
kész-pénzt. Frantzia Király ÓFge' szán-
déka, az, hogy ezt a' segedelem-pénzt a' leg-
hasznosabb és legbizonyosabb végtárgyra
fordítsuk. Éppen e' végett van meghagyva
St. Denis Úrnak, hogy ezt a' summat e-
gyenesen az én' kézembe adja. Én azt,
egyedül - tsak a' legszorosabb szüksé-
gekre, a' hadseregre és a' hajóseregre
fordítom, és, nem kételkedem rajta, hogy
Uraságtok ezt a' rendszabást helybe fog-
jak hagyni, mint egyedülvalót, a' mitől
e' mostani állapotban a' haza' védelme
függ, és a' mely talán annak teljes meg-
szabadulását eszközli. Együtt érezzük
veletek, Uraim, azt a' szíves indulatot,
mellyet bennetek ez a' híradás fog in-
ditani. Haláljuk-meg az isteni gondvi-
selésnek azon segedelem-nyújtást, mely-
lyet az nekünk küld, s reményljük, hogy
a' mi' nemzeti és politikai megújulás-
unk által, háládatosságunknak azon grá-
dusát fogjuk megmutatni a' Monárchák
eránt, a' milyen gazdagon segítenek ők
bennünket.

Törökország

Sm'yrna, jún. 18. — A' hónap'

9-edikén vitorlázott Mytilenéből a' Dardannellek - felé 2 török hadi hajó, 1 korvette és 1 brig; de úttjában megtámodta azokat Hellas fregatte és 2 görög brig mellyeken Miaulis Adm. vólt. Egy rövid tsata után, a' két török hajó a' Baba cáp' vára' ágyúinak a' védelme alá vonta magát. Ismét megtámodták ott azokat. A' Görögök egy gyújtót botsátot tak azok ellen; melyre a' török hajók porondra szorúltak 's elsűjjetek. — A' Dardanelleken áll egy korvette és 17 apró hajó a' Törökök' részéről, többnyire gyújtók. — Capodistriás Gróf által-vett már a' 5 szövetséges Udvaroktól, mint segedelmet, hónaponként mindeniktől külön számlálva 100 ezer tallért; meddig fogja ezt veszegetni, nem tudhatni. — Ibrahim Basa igen szorúlt állapotban van. Codrington Adm., a' maga utóbbi tartózkodásakor a' navarini vizekben, máj. 28-adikán felidézte Ibrahim Basát, megmagyarázván neki a' Hattalmak' meghatározását, hogy ezek a' londoni Kötés mellett maradnak, s' egyszerűsített eszközt mutatott ára, hogy Móréából kiköltözzenek. Ha Ibrahimnak ez az alkalmatosság nem tettzik; úgy, magának tulajdonítsa, az őtet és az ő' seregét fenyegető veszedelmes következt. Ugyanezen értelmű írást küldötte Guilleminot Gen. is Ibrahim Basának, Bani-Effendi Követtje által, kit ő Corfuba küldött vólt. Ibrahim Basa a' Modonban uralkodó pestis miatt, azon árbotztalan liniahajóra vonta-magát, mely a' navarini ütközetben megmaradt vólt, 's azon kikötőben fekszik. — Úgyal-tzik, hogy Alexandriában tsak az ott fekvő algieri hajók vannak elzárva; az ánglus hajók a' candiai liniát állották-el, ne-hogy onnan eleséget vigyenek a' török sereghöz.

Az oláhországi határszélről jelentik, hogy a' muszka Tsászár ÖFge. mihelyt

meg fogta tudni hogy a' Roth Gen. hadserege a' Dunán által megyen (Silistria és Rustsuk között, mely már meg is esett), azonnal parantsolatot adott a' dologhozlátásra Sumla-felé. A' Witt General' előserege elterjedt már Oláhországban, mint tartogatott erő. A' Tulsinban fekvő Garda, siettető lépésekkel nyomúl a' Duna-felé, ha még által nem ment; melyből azt húzzák-ki, hogy a' Konst.poljba-menetel meg van határozva.

Ásiából igen szomorító hírek jönnek: a' Jantsárok mereül és nyilván felkeltek vólna, és az ára nyomuló muszka sereggel, egygyütt fognak a' dolgot a' török országlószék ellen. — A' Courier de Smyrne, jún. 14-edikéről, a' muszka vízi erőről az archipelaguson, így beszéll: "A' muszka hajó-osztalj, miolta az archipelagusba bejött, nem egy alkalomnál mutatta-ki maga-mérséklését; mely az ő' munkás szakmánnyanak, mellyet most visel, újjabb betsületére szolgál. A' Rigny és Heyden Admirálok közt foljt értekezések' következtésénél-fogva, ez az utolsó, megnyugosztaló kinyilatkoztatást adott, oly' módon, hogy, valamig tsak ánglus és frantzia hajók a' smyrnai hajó-tanyán maradnak, és valamig-tsak a' Muszkaországgal barátságban élő Hattalmak' Alattvalóit ottan tiszteletben tartanák; mindaddig ő Smyrnát úgy tartja, mint részre - nemhajló Helységet, úgy hogy, egy olyan állásnak minden hasznáival, háborgatás nélkül élhet. Irt éről Heyden Adm. Lennep Jákób belga Gen-Konsúl Úrnak, melynek az értelme ez: "Poros, máj. 24. (jún. 5). — Tudtomra esett, hogy a' smyrnai Basa attól-tart, hogy az én' parantsolatot alatt álló hajók, kitsi'-nagy, idegen zászló alatt, megpróbálhatnák az ő' lakát (residentiáját) háborgatni Ere-nézve, sietek az Úrnak tudára adni, hogy az én' Fges. Uram

koránt-sem akarja, hogy a' háború' tsapása terjedjen, és nem szenvedné hogy az ottomannus városok' és faluk' tsendes lakosait nyomergassák; hogy, továbbá, ŐFge éppen úgy nem kívánja, hogy a' részre-nemhajló Hatalmak' kereskedése megháboríttasson, valamíg - tsak a' Kötés szerént rendelt berekesztések ezzel ellenkezésbe nem jönnek: úgy-hogy, a' Basa, az én' parantsolatom alá bízott hadi hajók' afféle próbatételeitől nem tartat. Kérem és meghatalmasítom Uraságodat, nyugtasson-meg ez eránt minden embert. — L. van Heyden.

Ugyanazon kútfeből merítettük az itt következő hivatali eredet-írást. "A" muszka udvar' egy kerülő-hivatali írásának mássa az Európa' tengeri Hatalmainál meghitt Képviselőkhöz; költ Péterváron, ápr. 17 (29)-edikén, 1828. A' háború, mellyet mi a' Portának izenni kényszerítettünk, azon esetbe helyheztetni a' Heyden Gróf' parantsolatja alatt álló hajóosztáljt, hogy a' tengerius gyöker-törvényeit, a' részre-nemhajló Hatalmak' kereskedő-hajókra-nézve kiszolgáltassa, azokra-nézve, mellyek, kísérelvel vagy a' nélkül, az ottomannus birtokok' kikötői-be mennek, vagy azokból jönnek. Azon intézeteket, mellyeknek követését az ŐFge' középtengeri hajó-osztálja' Fő-vezérének meghagytuk, parantsolják a' mi általunk Nagybritanniával végzett Egygyességek; mellyek szerént Mi, tengeri jusbeli egészen meghatározott principiumainkat, a' részre-nemhajló hajókra-nézve kihirdettük, és a' mellyekben ezek, a' legállandóbb kezeséget fogják találni, minden nagyított követelés ellen, minden illetlen motózások és minden kénynyen tett elfoglalás ellen. Hogy hosszas írás-másokat (copia, translatum) és többszöri beszédet el lehessen kerülni; azon Egygyességekre-nézve, útasítottuk az Ol-

vasókat, a' Martens Sammlung der Verträge' 2-odik Része' 476-odik és 484-edik lapjaira, a' Pótlás - Kötésben (Supplementband) Göttingen, 1802. — Ezenkívül, parantsolatot vett Heyden Gr., hogy a' törvényes részre-nemhajló kereskedést a' levantei kikötő helyekkel ne háborgassa; és ezekre, a' hadakozó Hatalom' jussait, tsak a' legnagyobb és változhatatlan mérséklettel szabja. De ha a' részre-nemhajló hajók saját zászlójok' jussával vissza-élnek, vagy az által, hogy ellenséges katonaságot szállítanak, vagy hogy azoknak olyan tárgyakat vinnének, mellyek az 1801-ediki Kötésben Contraband (kötés-elleni) nevet kapnak, ha az ŐFge által vólta képpen megrendelt berekesztésen erőszakot tenni akarnának, a' Törökök által elfoglalt helyeket védelmezik, vagy olyan helyekbe erőlködnek menni, a' honnan hadiszükségesek', fegyverek', eleségek' és ottomannus katonák' kiszállításoknak akadajoztatasa Heyden Grófnak meghagyattott; úgy az Adm. azon kedvetlen szükségbe helyheztetődne, hogy az olyan próbatételeket, mellyek a' részre-nemhajlás' köteleiségeivel oly' szembe-tünőleg ellenkezésben állának, vissza-verje. — De minthogy Muszkaországgal minden részre-nemhajló Hatalmak a' legjobb egyet-értésben vannak, s az, bórökben áll, hogy a' háborúnak, minél-hamarább lehet, végelegyen; reményljük, hogy azok, a' beállandó háborúban, hatalmas rendszabásokhoz fognak nyúlni a' vissza-élések' elejek-vételeire, mellyek a' háborút hosszabbítanak. Reményljük, hogy kereskedési tengeri erejeknek, illo' parantsolatokat fognak adni, azon szándék' elő-mozdítására, melybe Heyden Gr. fog helyheztetődni, hogy ha tsak lehet, ne vegye-hasznát azon jussoknak mellyeket ilyen esetekben a' háború

szokott engedni. — — — —

Karaszu, júl. 1. — A' muszka elő-sereg minden ellentállás nélkül foglalta-el Mangaliát (a' tengerparton)'s jobbfelől pedig Kuskunját (Rasowa és Silistria között). Az ellenség sehoh-sem állott-meg a' muszka seregek; tsak egynehány csoport gyűlt össze Basardsiknál, és úgy-láttott, hogy védelmezni akarnák magokat. Júl 1-ső napján vett a' Tsászár tudósítást Tulcza' megvételeről, melyben 2000 ember és 85 ágyu találatott.

Egy punctummal és egy nullával, Concentrice megjegyzett levél, egy idegen Zeitungban, azt mondja júl. 7-edikén Szebenből, hogy azok hibázhatnak, a' kik azt hitték, hogy a' Dunán-áttalmenettel már, bizonyos lett volna a' Muszka' Konst.poljg hatolhatassok, minden erőlködés nélkül. A' tudósítót a' biztatná ellenkező vételekedésében, mivel a' török-várak jól meg vannak rakva eleséggel. Jóllehet, úgymond, a' Balkánon össze-gyűlt Törökök' sorsa, nem igen kétséges, mivel se számok, se tudományok nem hasonlítható a' Muszkákéhoz, kikkel nehezen mérkőzhetnek-meg: de ellenben, az ostromló háború nem foly nagy megerőltetés nélkül. Példa a' brailairárohánás, mely, sok vérbe került.

Hogy a' hivatali tudósítások nagyon késő érkeznek-meg a' Németországiaknak a' hartz-mezejéről, ezen panaszkodnak némely német Zeitungok. Azzal biztatják magokat, hogy, majd ha a' munkás muszka seregek' messzebb járnak Bukurestől, hol a' muszka kormánysezék van; akkor, a' közléseket is jobb rendbe-szedik. Késő reménység ez a' török földön.

Bukurestben azt beszéllik, hogy a' Kozákok meg fogtak volna egy Tatárt (postát), kit Hussein Basa, ki a' sumlai tábornot vezérli, küldött volna hivatali irásokkal a' widdini Basához, és a' fő-

szállásra vitték volna azt, kinél, a' hivatali irások, oly' fontosok voltak volna, hogy a' Gen.-szállásmester Diebits, a' Tsászárral sok órákig dolgozott volna, és mindjárt ára, Kurárokot küldött a' külömb-féle seregekhez. Ugy vélekedtek, hogy Hussein Basa a' widdini Basának útmutatásokat küldött volna, mit kelljen neki tenni Serviával; minthogy Kis - Oláhországban, Gortzakoff General alatt ekkorig tsak a' calafati török táborra ügyelő gyalog-osztáj szaporítottát mindjárt előre fogna nyomolni Serviába, hol a' Törökök katonaságot húznak magokhoz Bosniából, és a' Morva-vízen nagy erőt akarnak felállítani. A' Servusok ellene mondtak a' Bosniából Serviába készülő berontásnak, 'sazzal fenyegetődzöttek, hogy mind felállanak, ha a' Kötések ellen akarnak mozdulni. De úgy-láttzik, hogy a' Törökök ére nem hajtának, és a' Servusok kéntelenítettnek, jussok' védelmére, fegyverhez nyúlni. A' muszka seregek, hihető, ezért vettek parantsolatot, hogy a' Serbusoknak segítségül legyenek. — A' muszka várvéd kiment Bukurestből a' pestis miatt, és a' város előtt ütött tanyát (bivouaque). Azt a' borzasztó tettet fedezték volna fel, hogy pestis' idejében, olyan emberek, azaz, emberördögök is találkoztak volna, kik a' spongyiát a' pestis - kelevénybe nyomták, 's ezt, megtartogatták, 's a' mikor nekik tetztzik, elő-veszik, hogy ezt az öldöklő nyavaját fetámosszák. — Az erdélyi Juhos-gazdák között sokan, a' két Vajdaságban szokták jószágjokat nyári legelőre hajtani, és most is mintegy fél millió volna ott; és most is mintegy fél millió volna ott; és most is mintegy fél millió volna ott, alig-ha többé vissza-szerezhetik, a' külömben, minden kereset nélkül való szerentsétlen falusiak. Braila' megbukása előtt már valamivel, a' török várvéd ki-ütvén, elvették az erdélyi Alattvalók'

részéről egynehány száz darab szarvasmarhát és 8500 juhót.

Bukuresti új hír. — A' muszka tábor, mindenütt a' mére megyen, egy könnyű Lithographiát hirtől magával, mellyel minden hirdetményeket, parantsolatokat, kerülő leveleket, 'sat. nyomtatnak. Továbbá, minden fekvéseket, a' hol a' Pruthon volt által-jöveletek-ólta megfordultak és ezután is fognak jární, még a' legkissebb patakotskákát is, hal-mokat 'sat. 'sat. lerajzolták és rajzolják, hajszalra; 's mindezeket, ha bár most először tsak durván is (brouillon), lithographizálják: ezekből rövid időn uraságtok is fognak kapni.

Itt a' Muszkák Várdát (Haupt-Wacht-ot), még-pedig nagyot kezdettek építeni; melyből nem lehet egyebet kihozni annál, hogy a' Muszkák itt akarnak telelni. (Még ma sem akarnak elállani azon hír mellől, hogy a' Muszkákat a' minap tetemesen elgázolták volna a' Törökök.

Béts-felé sietett által Erdelyen aug. 3-adián és 4-edikén két muszka Gróf 6 tseléddel: az egyik muszka-Statustanátsos Bulgari, a' másik Panien Urak. Nagy sietségnél-fogva, 10 napot engedtek nekik a' 20-ból, a' vaskapui cun-tumatzián.

Hadi Tudósítások

A' Woinoff Gen. alatt álló 7-edik

hadsereg annyira ide szállingózkodott már — írják a' karaszui táborból, júl. 5-ödikéről — hogy a' fő-szállás hólnap-reg-gel felszedheti sátorfáit 's elindúlhat, hogy erőltetett lépésekkel Basardsk-felé menjen, sietve, mondjuk, mert az út-ban igen szűk az ivóvíz. Az ára nyomuló muszka fő-hadsereg (azzal a' 7-e-dikkel együtt), áll 54 tsapatból (bataillons-ból, — tsak mondaná: hány legény-nyével), 48 svadronból, 6 Kozák-rege-mentből, és harmadfél száz ágyúnál, többől. — A' karaszui fő-szállás ott tar-tózkodása alatt, se hossza se vége, oly, témérdek ökörszekerek érkeztek — meg eleséggel megterhelve, mellyek Podoliá-ból a' hadsereg után mennek: és, ezen-kivül még, Odessából is sok gyűjtemény érkezett — meg vízen, Kustendsén által. Ezek szerint, a' katonák semmiben-sem szűkölködnek. E' mellett, az időjárás is, általjában vévén, igen kedvező volt; minthogy egy hét-ólta, a' gyakortai, mend-dörgéssel járó esőzések, az itt, Kara-szu' vidékén eleinte uralkodott, 50 fogig fellépett forróságot nagyon megerőtele-nítették. Nints tehát még, szerentsére, sok beteg a' katonaság között.

Negyed-napja ma, hogy a' mi' Kolo'svári nagy Lóvásárunk annak nagy-mértékében folj-dogál. Szebbnél-szebb lovainkat, soknál több Kavallérok, messze-földről látogatták meg 's fű-zik egymásra azokat, jó pénzért. Mászor bővebben.

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben					
	Béts,	Júl.	29	30	31	London,	17	18	19
Bank-Oblig. 2 1/2 pC.	45.3/4	-	45.3/4	-	45.7/8	Consols, 3 pC.	88.3/4	-	88.5/8 - 88.5/8
Pengópénz-Obl. 5 pC.	93.1/3	-	93.1/16	-	93.1/16	Stocks-Prémie, Sh.	---	---	72-73 - ---
Roths. 1820, 100 f. CP.	---	---	151. ---	-	151.1/4	Brasíliai Bons	---	---	62.1/2 - ---
Partial. 1821, Ua.	---	---	121.11/20	-	---	Buenos-Ayresi	---	---	---
Bankaktia, 1000f. CP.	1069.3/10	-	1067.1/10	-	1067.1/10	Columbiai	---	---	24 ---
Páris,	21	-	22	-	19	Mexikói	---	---	40.1/2 - 40.1/4
Consols 5 pC.	105. 95	-	106. ---	-	---	Portugalli	---	---	56.1/2 - ---
Ugyanaz 3 pC.	72. 90	-	72. 75	-	---	Muszkaországi	---	---	94.3/4
Bank-aktia, 2000 Fr.	---	-	---	-	---	Görögországi	---	---	---